

Ondersteuningsprofiel

**CSG Lauwers College
Team Grijpskerk
2015-2016**

Inleiding

Onze school maakt deel uit van het samenwerkingsverband [VO 20.02](#). Samen met alle scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in de gemeenten zorgen we ervoor dat er voor elk kind een passende onderwijsplek beschikbaar is. Op de website van het samenwerkingsverband www.passendonderwijsgroningen.nl staat aangegeven:

- welke schoolbesturen zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband;
- de ondersteuningsprofielen van de scholen;
- wat de basisondersteuning is van alle scholen in het samenwerkingsverband

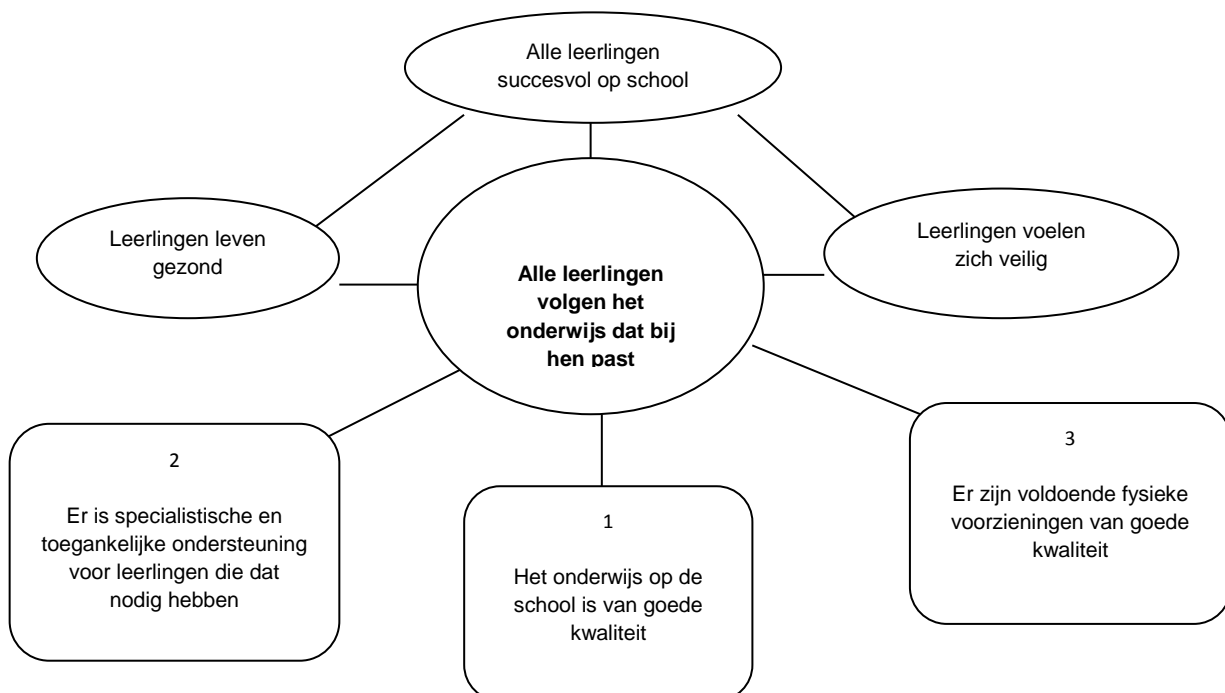
Het samenwerkingsverband 20.02 Groningen Ommelanden waar Lauwers College Grijpskerk toe behoort, heeft de volgende missie:

Passend onderwijs betekent dat elke leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt waar hij of zij recht op heeft. Centraal staat de vraag: wat heeft een leerling nodig, hoe kan dat worden georganiseerd en wie zijn daarvoor nodig? Goed onderwijs is de basis voor passende ondersteuning. Goed onderwijs betekent docenten met didactische kwaliteiten, een positief pedagogisch klimaat, kunnen omgaan met verschillen, aandacht voor talentontwikkeling, handelings- en opbrengstgericht werken en meetbare resultaten.

De ambitie van het samenwerkingsverband vertaalt zich naar de volgende doelstellingen:

Meer leerlingen in het regulier en minder in het speciaal onderwijs;

- Aandacht voor talentontwikkeling;
- Doorgaande onderwijs- en ondersteuningsroutes;
- Geen thuiszitters;
- Minder leerlingen in tussenvoorzieningen;
- Focus op het versterken van de deskundigheid van medewerkers;
- Meer ondersteuningsexpertise binnen de reguliere school (en niet daarbuiten);
- Handelingsgericht- en opbrengstgericht werken;
- Medewerkers kunnen omgaan met verschillen;
- Een professionele en lerende cultuur;
- Samenwerken vanuit vertrouwen;
- Samenwerking met cluster 1 en 2, samenwerkingsverbanden primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroeps- onderwijs in verband met continuïteit en doorgaande lijnen;
- Samenwerking met partners als gemeenten en instellingen voor jeugdhulp.

Voor het Lauwers College is deze missie vertaald in de ambitie om leerlingen passend onderwijs te bieden onder het motto *'de school met oog voor jouw toekomst'*.

Goed onderwijs voor alle leerlingen is de basis voor passende ondersteuning. Centraal daarin staat:

- Dat leerlingen in de juiste onderwijsleersituatie successen moeten behalen;
- Een leerroute kunnen doorlopen passend bij hun capaciteiten en mogelijkheden.

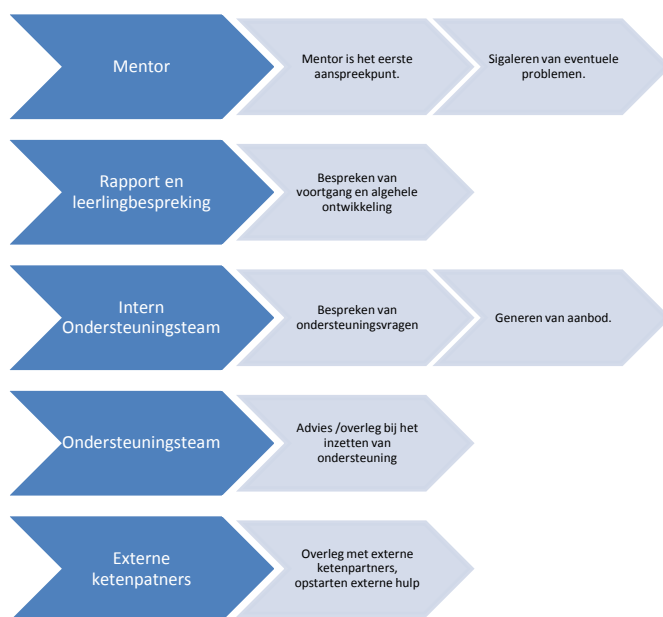
1. De missie en visie van het Lauwers College op leren en ontwikkelen

Onze Missie: We zijn een open christelijke scholengemeenschap, die leerlingen en medewerkers een plek biedt om talent en ambitie te laten groeien.

Onze visie:

- Ons onderwijs is gebaseerd op - bijbelse - waarden zoals respect, verantwoordelijkheid voor jezelf, de ander en de omgeving, vergeving en verdraagzaamheid. Er wordt actief aandacht besteed aan levensvragen en het bewust worden van waarden.
- We bieden een veilige leeromgeving. Leerlingen worden gekend en voelen zich thuis. We werken samen op basis van vertrouwen.
- We bieden uitdagend onderwijs dat aansluit bij iedere leerling. We ontwikkelen creativiteit en talent, we bieden keuzemogelijkheden, stimuleren het stellen van vragen en hebben de ambitie om eruit te halen wat er in zit.
- We zijn een lerende organisatie. Dit vraagt een lerende houding van ons allemaal. • De school staat midden in de maatschappij en werkt actief samen met en in de omgeving. Betekenis voor leren en onderwijs Als Lauwers College zijn we een aantrekkelijke school wanneer:
 - leerlingen zeggen dat lessen inspirerend zijn;
 - leerlingen de school als veilig ervaren;
 - leerlingen het leuk vinden om naar school te gaan;
 - leerlingen thuis spontaan en enthousiast vertellen over school;
 - dat wat leerlingen leren er ook echt toe doet;
 - leerlingen samen met andere leerlingen hebben geleerd;
 - leerlingen zich gekend en gezien voelen door de docent;
 - talentontwikkeling wordt ervaren (voelbaar en zichtbaar);
 - we weten wat de ruimte is om ons te ontwikkelen als school;
 - we fouten mogen maken;
 - docenten meegedacht hebben over de koers die we gaan;
 - docenten zich gekend en gezien voelen;
 - persoonlijke aandacht / betrokkenheid van docenten en mentoren op de leerlingen;
 - we school, ouders en leerlingen als een gouden driehoek beschouwen;
 - we thuis nabij onderwijs bieden;
 - we waarmaken wat we zeggen.

2. Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur op het Lauwers College kan door de bovenstaande vormen van overleg weergegeven worden. Hierbij hoeven niet alle stappen in het begeleidingsproces doorlopen worden. De leerling staat centraal: er wordt gekeken wat de leerling nodig heeft in zijn /haar leerproces en er wordt maatwerk geboden. De mentor vervult een coachende rol die gebaseerd is op wederzijds vertrouwen, respect, samenwerking en betrokkenheid. De vakdocent is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn/haar vak. De digitale leeromgeving bevat de leerstof, studievoordigheden en opdrachten ter verwerking en toepassing. De leerling leert plannen en het leerwerk te organiseren op een effectieve manier. In de meeste gevallen kan binnen de school ondersteuning geboden worden, wanneer dit niet binnen onze mogelijkheden valt wordt externe hulp ingeschakeld (zie kopje Grenzen). Op school wordt een duidelijke ondersteuningsstructuur gehanteerd. Er zijn vaste medewerkers aangewezen die deze ondersteuning bieden. In het onderstaande schema staan de betreffende collega's weergegeven (schooljaar '15-'16).

Tabel 1. Overzicht ondersteuningsmedewerkers Lauwerscollege

Medewerker	Wie	Taken
Mentor	website	De mentor is het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. De mentor volgt de ontwikkelingen van zijn leerlingen, houdt betrokkenen op de hoogte en coördineert het ondersteuningsproces.
Directeur	Sjoerd de Jong	De directeur is verantwoordelijk voor het ondersteuningsbeleid.
Coördinatoren	Mark van Dijk Harold Wever	De coördinator ondersteunt de mentor bij eventuele probleemsituaties betreffende leerlingen en ouders
Ondersteuningsfunctionaris	Judith de Vries	De ondersteuningscoördinator coördineert de begeleiding en regelt het doorverwijzen naar externe hulpverleners. Daarnaast begeleidt zij de docenten, ouders en leerlingen in dit proces en evalueert zij de begeleiding en stemt dit af.

Vertrouwenspersoon	Judith de Vries	De vertrouwenspersoon is er voor zaken die leerlingen, docenten of ouders in vertrouwen willen bespreken. Hij verwijst naar de juiste contactpersonen/hulpverleners.
Decanaat	Karel Juk	De decaan ondersteunt leerlingen in het maken van studie- of beroepskeuze.
Schoolorthopedagoog	Carla van Duineveld	De schoolpsycholoog signaleert preventief, diagnosticeert, adviseert en begeleidt het team en leerlingen waar nodig.

Niveaus van ondersteuning:

Het begrip basisondersteuning staat niet in de wet. Basisondersteuning kan verschillen per samenwerkingsverband, maar wordt binnen één samenwerkingsverband eenduidig geformuleerd. Voor de scholen van het samenwerkingsverband vo 20.02 Groningen Ommelanden is de basisondersteuning in eerste instantie iets is dat in de klas plaatsvindt. Goed klassenmanagement is daarvoor van groot belang. De basisondersteuning geldt voor alle scholen in het samenwerkingsverband en betreft een gezamenlijke afspraak over de basiskwaliteit op het gebied van ondersteuning aan leerlingen. De basisondersteuning is verdeeld in 13 thema's, die u kunt teruglezen op de website.

Wat betekent basisondersteuning binnen het Lauwers College?

De mentor is de spil van de begeleiding en ondersteuning en houdt zich bezig met: het leren leren; het leren kiezen (loopbaanleren), leren leven en leren werken. Door meerdere evaluatie en reflectiemomenten tussen ouders, mentor en leerling wordt er preventief gesignaleerd wat de leerling nodig heeft en kan de ondersteuning aangepast worden. Ondersteuning wordt zowel ontwikkelingsgericht als handelingsgericht ingezet. Elke docent heeft visie op de te behalen doelen en overgangsnormen en geeft aan waar de leerling extra ondersteuning nodig heeft, zowel van de docent zelf van als andere begeleiders. Samen zorgen wij er op het Lauwers College voor dat de beste combinatie van talenten van het team ingezet wordt voor datgene wat de leerling nodig heeft. De ondersteuning die bij ons op school geboden wordt kan op de 3 niveaus weergegeven worden. Te weten:

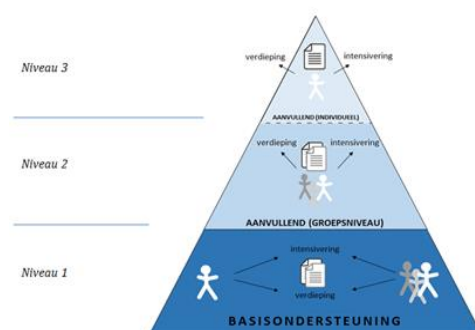
Niveau 1 Basisondersteuning

De basis voor leren en ontwikkelen bestaat uit de volgende onderdelen:

De **leerstof** (wat en hoe?), de **drijfveren** (leerhouding, motivatie en persoonlijke ontwikkeling) en de **omgeving** (digitale leeromgeving, praktijk- en toepassingsgericht en sociale integratie). De drijfveren geven uiting aan gewenst gedrag om optimaal te kunnen leren en te ontwikkelen. Het wordt verwoord in competenties, die bestaan uit kennis, studie- en sociaal emotionele vaardigheden, attitude en persoonlijke ontwikkeling in het kader van loopbaanleren. Reflectie en effectiviteit zijn belangrijke onderdelen van het leerproces. Andere (meta)cognitieve vaardigheden zijn: plannen en organiseren, motiveren, verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerken.

Op het Lauwers College hebben we uitgewerkt wat de leerlingen moeten kennen en kunnen. De normen zijn bekend en er zijn schoolstandaarden. Hierdoor kunnen verreweg de meeste leerlingen de aangeboden lessen goed volgen. De leerstof staat beschreven in het Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) in de bovenbouw en voldoet aan de kerndoelen, eindtermen en referentieniveaus voor taal en rekenen. Met dyslexie en dyscalculie wordt rekening gehouden. Hiervoor zijn

Figuur 2 Niveaus van ondersteuning

protocollen ontwikkeld. Binnen de IBU (Individuele Begeleidings Uren) kunnen leerlingen zelfstandig kiezen waar zij extra stof en/of ondersteuning kunnen halen.

De leerlingen worden systematisch gevolgd met behulp van het CITO- volgsysteem. Het planmatig werken krijgt naast reflectie en evaluatie vorm en inhoud.

Niveau 2 Aanvullende ondersteuning op groepsniveau

Handelings- en opbrengstgericht werken is een benadering waarbij, uitgaand van de ondersteuningsvraag van de docent, de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen worden vastgesteld en aan welke eisen deze moeten voldoen. In de leerlingbespreking wordt aangegeven **dat** de leerling aanvullende ondersteuning nodig heeft, **wat** er voor nodig is en **waar** en **hoe** dat aangeboden kan worden. Verdieping wordt geboden door uitdaging; minder leertijd; kortere instructie; complexere stof, meervoudig strategiegebruik, zelfstandig werken etc. Intensivering kan plaatsvinden door herhaling van instructie; meer leertijd (in IBU-uren); remediërend; ondersteunende materialen, herhaling van de leerstof; meer sturing op het leren; concretere opgaven etc. Hierbij maken we gebruik van een TOM (Time Out medewerker) die zich ook richt op de ondersteuning van leerlingen. Aan de hand van de 3 onderdelen (leerstof (functionaliteit), drijfveren (sensibiliteit) en omgeving (socialisatie) wordt bekeken wat de leerling nodig heeft om optimaal te kunnen leren en zich te ontwikkelen. Dit is een leerlinggerichte werkwijze. Na het signaleren wordt bekeken welke interventie gewenst is. Daarbij geldt:

- Wat heeft de leerling nodig?
- Wat heeft de docent nodig?
- Wat heeft de school nodig?
- Wat hebben de ouders nodig?

Het gaat hierbij om aandacht en tijd; deskundigheid; methoden, middelen of materialen; inrichting van het schoolgebouw en/of samenwerking met anderen (intern of ketenpartners).

Niveau 3 Aanvullende ondersteuning op individueel niveau

Past de ondersteuningsbehoefte van de leerling niet in de reguliere les, dan wordt gekeken naar een individuele interventie die er toe moet leiden dat de leerling uiteindelijk weer weet te profiteren van het basisaanbod. De school schrijft voor deze leerling een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) Ouders worden nauw betrokken bij het vaststellen van de belemmerende en stimulerende factoren en moeten instemmen met het handelingsgerichte deel van het OPP. Als de ondersteuning het beste kan worden geboden op een andere school, een tussenvoorziening of binnen het VSO, wordt dat besproken. Voor overstap naar een VSO is een toelaatbaarheidsverklaring nodig (TLV). Zie de website van het samenwerkingsverband www.passendonderwijsgroningen.nl

In bijlage 1 wordt de ondersteuning die het Lauwers College kan bieden in een schema weergegeven.

3. Wat zijn de grenzen aan onze ondersteuning? (wat kunnen we niet?)

CSG Lauwers College streeft er naar de ondersteuning voor de leerlingen op een verantwoorde wijze gestalte te geven. Er kunnen zich echter situaties voordoen, waarin wij als school de grenzen van onze mogelijkheden ervaren. In het algemeen geldt dit bij leerlingen met een zware externaliserende gedragsproblematiek, een meervoudige, complexe problematiek of als het gaat om leerlingen met een te gering ontwikkelingsperspectief. Het is mogelijk dat dit speelt bij aanmelding van een leerling bij onze vestiging, maar het kan ook gaan spelen gedurende de tijd dat een leerling bij ons op school zit.

Enkele voorbeelden van situaties waarin de grens van onze mogelijkheden bereikt kan worden:

- Verstoring van rust en veiligheid: indien een leerling zodanig grote gedragsproblemen heeft, dat dit leidt tot (verwachte) ernstige verstoring van de rust en orde in de klas of de veiligheid van de leerlingen en personeel bedreigt.
- Interferentie tussen verzorging/behandeling en onderwijs: indien een leerling een beperking heeft die een zodanige verzorging/behandeling vraagt dat daardoor zowel de zorg en behandeling voor de betreffende leerling als het onderwijs aan de leerling onvoldoende tot zijn recht kan komen. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om leerlingen die verpleegkundige handelingen nodig hebben; het personeel van de school is hier onvoldoende voor toegerust. Ook speelt mee dat huidige wet- en regelgeving op het terrein van zorg en onderwijs beperkingen oplegt aan een gecombineerd aanbod van onderwijs en zorg.
- Verstoring van het leerproces voor andere leerlingen: indien het onderwijs aan de leerling met een beperking een zodanig beslag legt op de tijd en aandacht van de docent dat daardoor de tijd en aandacht voor de overige leerlingen in de klas onvoldoende of in het geheel niet kan worden geboden. Met andere woorden; de leerling gedijt niet in de geboden setting.
- Te geringe leerbaarheid: de leerling moet aan schoolse activiteiten kunnen deelnemen, er zal dus een voldoende mate van leerbaarheid moeten zijn. Het gaat op de Woldborg met name om de ondergrens voor het vmbo-BB onderwijs. Leerlingen met een PRO indicatie zijn welkom op onze locatie na overleg over het advies met de basisschool en in overleg met de ouders. In leerjaar 3 volgt, bij het niet kunnen voldoen aan de eisen voor het behalen van een BB diploma, verwijzing naar een school met PRO opleiding
- Slechtziende leerlingen: onze vestiging heeft hier weinig ervaring mee. Opvang van deze doelgroep zal nader bestudeerd moeten worden en is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling. Lauwers College kan niet voldoen aan de ondersteuningsbehoefte(n) van leerlingen die blind zijn. Deze leerlingen zijn aangewezen op de expertise van cluster 1.
- Slechthorende leerlingen: onze school heeft hier weinig ervaring mee. Opvang van deze doelgroep zal nader bestudeerd moeten worden en is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling. Lauwers College kan niet voldoen aan de ondersteuningsbehoefte(n) van leerlingen die doof zijn. Deze leerlingen zijn aangewezen op de expertise van cluster 2.
- Leerlingen met motorische beperkingen: de locatie is beperkt toegankelijk voor rolstoelafhankelijke leerlingen. Opvang van deze doelgroep zal nader bestudeerd moeten worden en is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte(n) van de leerling.

In alle gevallen wordt steeds een individuele afweging gemaakt of Lauwers College in staat is om voldoende tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Daarbij staat het belang van de leerling voorop, maar voor de school speelt ook de complexiteit van de ondersteuningsvraag mee, de op dat moment beschikbare expertise, de hoeveelheid leerlingen met speciale

onderwijsbehoefte(n) in een klas, de locatie of in de school als geheel de groepsgrootte en de onderwijssoort waarvoor de plaatsing gevraagd wordt.

Voor die leerlingen waarvoor CSG Lauwers College uiteindelijk geen opvang denkt te kunnen bieden, zal in de meeste gevallen plaatsing in de vorm van speciaal voortgezet onderwijs gewenst zijn.

4. Ambities

Vanuit de herijking (basis)ondersteuning heeft Lauwers College ambities geformuleerd. Waar gaat de school zich de komende jaren in ontwikkelen als het gaat om ondersteuning aan leerlingen.

1) Handelingsgericht planmatig werken

De school heeft als ambitie om het handelingsgericht planmatig werken te verbeteren. Het groepsplan is leidend bij leerlingbesprekingen, Het Lauwers College wil de praktische uitwerking optimaliseren aan de hand van stimulerende en belemmerende factoren en de groepsplannen voor aanvullende ondersteuning verder ontwikkelen.

Hoeveelheid aandacht en tijd	Tijd: evaluatie groepsplan en gebruik intensiveren Aandacht: aanpassen
Het onderwijsmateriaal	Eenduidig en duidelijk format
De ruimtelijke omgeving	-
De expertise	Alle docenten weten hoe met het groepsplan / OPP wordt gewerkt, kennis ontwikkelen
Samenwerking ketenpartners	Lauwers College breed

2) De structuur van de lessen optimaliseren:

In het kader van handelingsgericht werken heeft het Lauwers College de ambitie om de structuur van de lessen te verbeteren. Differentiëren en werkvormen afstemmen op verschillen.

Hoeveelheid aandacht en tijd	Tijd: Kunnen differentiëren en diverse werkvormen toepassen
Het onderwijsmateriaal	Directe instructiemodel (DIM) Materialen voor leerlingen met aanvullende onderwijsbehoeften
De ruimtelijke omgeving	
De expertise	-Kennis van DIM teambreed, -Collegiale consultatie -Intervisie
Samenwerking ketenpartners	

3) Interne voorziening:

De mogelijkheid bieden aan leerlingen die aanvullende ondersteuning nodig hebben, tijdelijk een plaats bieden binnen een interne voorziening, met als doel binnen een zo kort mogelijke periode weer in de klas te kunnen. Te denken valt aan lesontzegging, een korte time-out, opvang van uitgestuurde leerlingen, inhalen toetsen/ werk bij afwezigheid.

Hoeveelheid aandacht en tijd	Individuele trajecten, groepsgrootte
Het onderwijsmateriaal	Ondersteunende materialen, lesmethodes verschillende leerwegen,
De ruimtelijke omgeving	Extra lokaal

De expertise	Inzet pedagogisch didactisch medewerker
Samenwerking ketenpartners	Lauwers College breed

Bijlage 1: Welke ondersteuning kunnen wij aan welke leerlingen bieden?

Concreet ziet het op Lauwers College het er als volgt uit:

Niveau	Intern
1: klas : alle leerlingen	<p>Het handelen dat ingezet kan worden door alle docenten voor alle lln. m.b.t. het behalen van de doelen zowel onderwijskundig als ook leergebied overstijgend.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pauzewacht - Keuzewerktijd-uren / IBUuren - Weektaken en studiewijzers - Vakspecifieke leerdoelen per leerjaar - PTA - Mentor(uur): elke leerling heeft een eigen 1^e aanspreekpunt aandacht voor schoolse vaardigheden: agendabeheer, huiswerkvaardigheden, tas inpakken sociaal-emotionele vaardigheden: samenwerken, keuzes maken, op tijd komen enz. - Verzuim en absentie protocol - Examentraining. - Screening en ondersteuning dyslexie en dyscalculie (score) - Huisbezoeken klas 1 en zij-instromers - Steunlessen gericht op taalvaardigheden en rekenvaardigheden. - Cito - Stage - Schoolvragenlijst (school tevredenheidsonderzoek) - Leerlingenbesprekingen - Intern Ondersteunings Team (IOT) besprekingen - LOB (TL) - Decanaat - Vertrouwenspersoon - Sociale media training - Planmatig werken op vakniveau - Jeugdgezondheidsonderzoek (GGD –check) - Voorlichting van externe organisaties zoals HALT, VNN, Verkeerseducatie (VVN)
2: groep: sommige leerlingen	<ul style="list-style-type: none"> - Het licht curatieve en preventieve handelen dat ingezet kan worden door alle docenten voor lln. die binnen de basisondersteuning extra instructie, begeleiding nodig hebben m.b.t. het behalen van de doelen zowel onderwijskundig als ook leergebied overstijgend: - begeleide huiswerkklass - gedragsbegeleiding- SOVA/ weerbaarheidstraining leerjaren 1 en 2 - vak-steunlessen binnen KWT/IBU- uren - inzet pedagogisch didactisch medewerker <p>- Het handelen dat ingezet kan worden door alle docenten voor lln. die naast het basisarrangement extra uitdaging nodig hebben m.b.t. het behalen van de doelen zowel onderwijskundig als ook leergebied overstijgend.</p> <ul style="list-style-type: none"> - verrijksstof - aanbod op maat (één of meerdere vakken op hoger niveau) - extra vakken <p>- Inzet ondersteuningsteam Lauwers College</p>
3: leerling: enkele leerlingen individueel	<p>- Het handelen dat op basis van het OPP ingezet wordt door docenten in samenwerking met in- en externe professionals voor lln. die aanvullend extra ondersteuning nodig hebben om de minimum doelen zowel onderwijskundig als ook leergebied overstijgend te behalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interne time out voorziening - Inzet tussenvoorziening (TVZ) - Inzet ondersteuningsteam Lauwers College (OT) - Inzet Expertise Consultatie Team (ECT) - Observaties door externe partijen of verwijzing hiernaar